

ZASTUPNIČKI DOM SABORA REPUBLIKE HRVATSKE

Na osnovi članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA I IMOVINE

Proglašavam Zakon o zaštiti osoba i imovine, koji je donio Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske na sjednici 27. rujna 1996.

Broj: 01-96-1649/1 Zagreb, 2. listopada 1996.

Predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman, v. r.

ZAKON

O ZAŠTITI OSOBA I IMOVINE

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje zaštitarska djelatnost, utvrđuju se uvjeti za osnivanje i ustrojavanje trgovačkih društava te obavljanje poslova zaštite osoba i imovine; propisuje se nadzor nad radom subjekata koji obavljaju poslove zaštite osoba i imovine, a koji nisu određeni kao poslovi Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) i drugih tijela državne uprave.

Ovim se Zakonom uređuje i detektivska djelatnost te obavljanje detektivskih poslova, prava i obveze privatnih detektiva i nadzor nad njihovim radom.

Članak 2.

Pravne osobe i obrtnici koji imaju odobrenje za obavljanje zaštitarskih, odnosno detektivskih poslova, ne smiju obavljati poslove zaštite osoba i imovine koji su u djelokrugu Ministarstva i drugih tijela državne uprave te primjenjivati operativne metode i sredstva koja na temelju posebnih propisa primjenjuje Ministarstvo i druga nadležna tijela državne uprave.

Članak 3.

Pravne osobe i obrtnici koji imaju odobrenje za obavljanje zaštitarskih, odnosno detektivskih poslova, ne smiju obavljati te poslove za tijela državne vlasti i predstavnička, odnosno izvršna tijela općina, gradova i županija.

II. ZAŠTITARSKA DJELATNOST

Članak 4.

Zaštitarska djelatnost razumijeva poslove zaštite osoba i imovine koji se provode tjelesnom ili tehničkom zaštitom.

Zaštitarskom djelatnošću ne razumijevaju se ulične ophodnje.

Članak 5.

Tjelesna zaštita je neposredno čuvanje i osiguravanje osoba i imovine putem čuvara.

Članak 6.

Čuvari izravno poduzimaju ovim Zakonom dopuštene mjere poradi sprečavanja i otkrivanja štetnih pojava i protupravnih radnji koje umanjuju vrijednost imovine koja je predmet zaštite, odnosno koje narušavaju dostojanstvo osobe ili ugrožavaju tjelesnu nepovredivost osobe koja se štiti.

Članak 7.

Tehnička zaštita osoba i imovine ostvaruje se tehničkim sredstvima i napravama čija se vrsta, namjena i kakvoća utvrđuje posebnim propisima.

Članak 8.

Tehnička zaštita razumijeva stvaranje tehničkih uvjeta za sprečavanje protupravnih radnji usmjerenih prema šticenoj osobi ili imovini te razvijanje oblika tehničkog šticejenja, a osobito:

- protuprovalne, protuprepadne i protudiverzijske tehnike,
- zaštite ljudi i čovjekova okoliša,
- zaštite podataka i dokumentacije,
- zaštite nedopuštenog pristupa u šticejene prostore,
- zaštite od unošenja eksplozivnih, ionizacijskih i inih opasnih tvari,
- zaštite od iznošenja, odnosno otuđenja šticejenih predmeta.

Oblici tehničkog šticejenja iz stavka 1. ovoga članka provode se na području šticejenoga prostora ili u šticejenoj građevini te u pratnji i osiguranju prigodom prijevoza šticejenih osoba, novca, vrijednosnih papira, dragocjenih kovina i metala.

III. UVJETI ZA OBAVLJANJE ZAŠTITARSKE DJELATNOSTI I POSLOVA

1. Odobrenje za obavljanje zaštitarske djelatnosti

Članak 9.

Zaštitarsku djelatnost mogu obavljati samo javna trgovačka društva i komanditna društva.

Osnivač, odnosno član društva iz stavka 1. ovoga članka može biti samo fizička osoba koja ima odobrenje za obavljanje zaštitarske djelatnosti.

Republika Hrvatska uredbom Vlade Republike Hrvatske može osnovati trgovačko društvo ili na prijedlog ministra unutarnjih poslova rješenjem odrediti pravnu osobu u državnom vlasništvu za obavljanje zaštitarske djelatnosti.

Poslove tehničke zaštite mogu obavljati i obrtnici.

Članak 10.

Zaštitarska djelatnost može se obavljati samo na temelju odobrenja policijske uprave (u daljnjem tekstu: nadležno tijelo).

Odobrenje za obavljanje zaštitarske djelatnosti može se izdati osobi koja:

- je hrvatski državljanin,
- je navršila 18 godina života,
- ima prebivalište u Republici Hrvatskoj,
- je dostojna za obavljanje zaštitarske djelatnosti, odnosno svojim dosadašnjim načinom života, ponašanjem ili djelatnošću jamči da će savjesno i časno obavljati zaštitarsku djelatnost,
- ima opću zdravstvenu sposobnost, što dokazuje potvrdom ovlaštene zdravstvene ustanove.

Nije dostojna za obavljanje zaštitarske djelatnosti osoba osuđena za kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti kao i osoba koja je osuđena za drugo kazneno djelo počinjeno iz koristoljublja ili za drugo kazneno djelo počinjeno iz nečasnih pobuda ili koje je čini ćudoredno nedostojnom za obavljanje zaštitarske djelatnosti.

Nije dostojna za obavljanje zaštitarske djelatnosti niti osoba koja je kažnjena za prekršajno djelo protiv javnog reda i mira s obilježjem nasilja ili drugo prekršajno djelo koje ju čini ćudoredno nedostojnom za obavljanje zaštitarske djelatnosti.

Članak 11.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje zaštitarske djelatnosti osoba iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona podnosi nadležnom tijelu prema mjestu prebivališta.

Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka prilažu se dokazi o ispunjenju uvjeta iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona, osim uvjeta iz podstavka 4., čije ispunjenje utvrđuje

nadležno tijelo te akt o osnivanju trgovačkog društva za obavljanje zaštitarske djelatnosti.

Osoba protiv koje je pokrenuta istraga ili se protiv nje vodi kazneni, odnosno prekršajni postupak za kazneno, odnosno prekršajno djelo iz članka 10. stavka 3. i 4. ovoga Zakona, ne može podnijeti zahtjev iz stavka 1. ovoga članka do pravomoćnosti rješenja kojim se istraga obustavlja, odnosno presude kojom se optužba odbija ili optuženik oslobađa optužbe, odnosno rješenja kojim se zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka odbija ili prekršajni postupak obustavlja.

Nadležno tijelo rješenjem odlučuje o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka.

Protiv rješenja nadležnog tijela može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Ako je zahtjev iz stavka 1. ovoga članka odbijen zato što podnositelj zahtjeva nije dostojan za obavljanje zaštitarske djelatnosti zbog razloga navedenih u članku 10. stavku 3. i 4. ovoga Zakona, novi zahtjev za izdavanje odobrenja ne može se podnijeti prije isteka roka od pet godina od pravomoćnosti rješenja kojim je zahtjev odbijen.

Članak 12.

Trgovačko društvo iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona, može započeti s radom na temelju odobrenja nadležnog tijela kojim se utvrđuje da su ispunjeni propisani uvjeti.

Trgovačko društvo iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona može započeti s radom ako ima:

- poslovni prostor uređen sukladno propisima o posebnim prostornim i tehničkim uvjetima za smještaj oružja te zaštitu od požara, krađe i drugih nezgoda ili zlouporaba,
- akt o razvrstavanju radnih mjesta zaštitara s propisanom stručnom spremom, opisom poslova i ovlastima zaposlenika za svako radno mjesto,
- zaštitni znak.

Članak 13.

Zahtjev za izdavanje odobrenja iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona podnosi se nadležnom tijelu prema sjedištu trgovačkog društva.

Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka prilaže se akt o upisu trgovačkog društva u sudski registar te dokazi o ispunjavanju uvjeta iz članka 12. stavka 2. ovoga Zakona.

Trgovačko društvo koje se upisalo u sudski registar za obavljanje poslova samo tehničke zaštite, ne podnosi dokaze o ispunjavanju posebnih prostornih i tehničkih uvjeta za smještaj oružja.

Nadležno tijelo rješenjem odlučuje o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka.

Protiv rješenja nadležnog tijela može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Članak 14.

Odobrenje iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona prestaje vrijediti ako trgovačko društvo ne započne s radom u roku od jedne godine od dana pravomoćnosti odobrenja ili danom prestanka trgovačkog društva.

Članak 15.

Osoba kojoj je kao zaposleniku Ministarstva prestao radni odnos na temelju odluke stegovnog suda; na temelju rješenja o prestanku radnog odnosa poradi povreda radne stege ili na osobni zahtjev kako bi izbjegla donošenje odluke stegovnog suda, odnosno rješenja o prestanku radnog odnosa, ne može prije isteka roka od pet godina nakon prestanka radnog odnosa u Ministarstvu biti:

- osnivač, odnosno član trgovačkog društva ili zaposlenik trgovačkog društva iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona,
- obrtnik ili zaposlenik kod obrtnika iz članka 9. stavka 4. ovoga Zakona.

2. Obrtnici

Članak 16.

Obrt iz članka 9. stavka 4. ovoga Zakona može obavljati samo fizička osoba koja ima propisanu ovlast za obavljanje tehničke zaštite i odobrenje za početak rada.

Obrt iz stavka 1. ovoga članka, fizička osoba upisuje u obrtni registar na temelju izdane ovlasti za obavljanje tehničke zaštite.

Članak 17.

Obrtnik mora imati poslovni prostor uređen sukladno prostornim i tehničkim uvjetima za zaštitu od požara, krađe i drugih nezgoda i zlouporaba.

Članak 18.

Obrtnik može započeti s radom na temelju odobrenja nadležnog tijela kojim se utvrđuje da su ispunjeni propisani uvjeti.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za početak rada podnosi se nadležnom tijelu prema sjedištu obrtnika.

Uz zahtjev iz stavka 2. ovoga članka obrtnik prilaže ovlast za obavljanje poslova tehničke zaštite, akt o upisu u obrtni registar i dokaze da ispunjava propisane uvjete iz članka 17. ovoga Zakona.

Protiv rješenja nadležnog tijela kojim se odbija zahtjev iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Članak 19.

Odobrenje iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona prestaje vrijediti ako obrtnik ne započne s radom u roku od jedne godine od dana pravomoćnosti odobrenja.

3. Temeljna načela poslovanja

Članak 20.

Zaštitarski poslovi mogu se obavljati samo na temelju ugovora sklopljenog u pisanom obliku.

Članak 21.

U obavljanju zaštitarskih poslova smiju se uporabiti sredstva i naprave koje imaju propisanu kakvoću proizvoda prema hrvatskim normama, odnosno prihvaćenim pravilima tehničke prakse.

Trgovačka društva koja obavljaju zaštitarske poslove odgovorna su za ispravnost ugrađene tehničke opreme i moraju osigurati službu za redovito održavanje i popravak ugrađenih naprava i opreme.

Članak 22.

Zabranjeno je u trgovačkom društvu i kod obrtnika obavljati zaštitarske poslove na temelju ugovora o radu koji je sklopljen na određeno vrijeme ili na temelju ugovora o djelu.

Iznimno, dopušteno je, uz odobrenje nadležnog tijela, obavljati:

1. poslove tjelesne zaštite na određeno vrijeme na temelju vremenski i stvarno ograničenoga ugovora iz članka 20. ovoga Zakona, a čije ispunjenje zahtijeva povećanje broja zaposlenih čuvara na određeno vrijeme za neprekidno razdoblje od šest mjeseci i to poradi obavljanja poslova tjelesne zaštite u turističkoj i graditeljskoj djelatnosti te za vrijeme održavanja većih športskih priredaba,
2. poslove tehničke zaštite na temelju ugovora o djelu kada trgovačko društvo, odnosno obrtnik uvodi u svoje poslovanje novu tehnologiju za čiju se provedbu traže posebna znanja.

Članak 23.

Trgovačko društvo koje obavlja poslove tjelesne zaštite smije nabaviti propisane vrste kratkoga vatrenog oružja za najviše desetinu zaposlenih koji, prema aktu o sistematizaciji, u obavljanju čuvarskih poslova mogu nositi vatreno oružje za samoobranu.

Trgovačko društvo iz članka 24. ovoga Zakona može, na temelju odobrenja nadležnog tijela, nabaviti veću količinu vatrenog oružja od količine određene stavkom 1. ovoga članka.

Dopuštena je uporaba izvježbanih pasa čuvara u obavljanju poslova tjelesne zaštite samo u ograđenom prostoru koji se štiti.

Članak 24.

Poslove zaštite riznica, pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira, dragocjenih kovina i metala, skladišta i drugih prostora u kojima se pohranjuju i čuvaju podaci i materijali nastali radom informatičkih i elektronskih medija pravnih osoba te poslove zaštite pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske, pravnih osoba koje imaju javne ovlasti te pravnih osoba osnovanih za upravljanje dijelovima prirode ili kulturnim dobrima koja imaju osobitu zaštitu Republike Hrvatske, trgovačkih društava koja proizvode, koriste ili skladište radioaktivne tvari, nuklearno gorivo i otpatke te za ljude i čovjekov okoliš druge štetne tvari, može obavljati trgovačko društvo koje uz odobrenje iz članka 10. i 12. ovoga Zakona, ima od nadležnog tijela i posebno odobrenje za obavljanje ovih poslova.

4. Ovlast za obavljanje zaštitarskih poslova

Članak 25.

Zaštitarske poslove mogu obavljati osobe koje imaju ovlast za obavljanje zaštitarskih poslova (u daljnjem tekstu: zaštitari).

Ovlast iz stavka 1. ovoga članka izdaje se za obavljanje poslova tjelesne zaštite ili za obavljanje poslova tehničke zaštite.

Prigodom izdavanja ovlasti iz stavka 1. ovoga članka osobito se uzima u obzir sudjelovanje podnositelja zahtjeva u statusu hrvatskoga branitelja u Domovinskom ratu u trajanju od najmanje godinu dana.

Članak 26.

Ovlast za obavljanje poslova tjelesne zaštite može se izdati osobi koja:

- je hrvatski državljanin,
- ima prebivalište u Republici Hrvatskoj,
- je navršila 18 godina života,
- je dostojna za obavljanje poslova tjelesne zaštite, odnosno svojim dosadašnjim načinom života, ponašanjem ili djelatnošću jamči da će savjesno i časno obavljati zaštitarske poslove,
- ima opću zdravstvenu sposobnost i posebnu duševnu i tjelesnu sposobnost, što dokazuje potvrdom ovlaštene zdravstvene ustanove,
- ima najmanje srednju stručnu spremu,

- ima pred ispitnim povjerenstvom Ministarstva položen stručni ispit za obavljanje poslova tjelesne zaštite.

Nije dostojna za obavljanje poslova tjelesne zaštite osoba osuđena za kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti kao i osoba koja je osuđena za drugo kazneno djelo počinjeno iz koristoljublja ili za drugo kazneno djelo počinjeno iz nečasnih pobuda ili koje je čini čudoredno nedostojnom za obavljanje poslova tjelesne zaštite, niti osoba koja je kažnjena za prekršajno djelo protiv javnog reda i mira s obilježjem nasilja ili za drugo prekršajno djelo koje je čini čudoredno nedostojnom za obavljanje zaštitarske djelatnosti.

Nije dostojna za obavljanje poslova tjelesne zaštite niti osoba koja svojim dosadašnjim ponašanjem ukazuje na nepouzdanost za obavljanje tih poslova, a osobito koja češće i prekomjerno uživa alkohol, iskazuje strast za kockanjem ili rasipništvom, ima teže poremećene obiteljske odnose ili iz drugih razloga suprotnih čudoređu sredine u kojoj živi, a koji je čine nedostojnom za obavljanje tih poslova.

Osobi iz članka 15. ovoga Zakona može se izdati, nakon isteka propisanoga roka, ovlast za obavljanje poslova tjelesne zaštite pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 27.

Zahtjev za izdavanje ovlasti iz članka 26. ovoga Zakona podnosi se nadležnom tijelu prema prebivalištu podnositelja zahtjeva.

Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka prilažu se dokazi o ispunjenju uvjeta iz članka 26. stavka 1. ovoga Zakona, osim uvjeta iz podstavka 4., čije ispunjenje utvrđuje nadležno tijelo.

Osoba protiv koje je pokrenuta istraga ili se protiv nje vodi kazneni, odnosno prekršajni postupak za kazneno, odnosno prekršajno djelo iz članka 26. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, ne može podnijeti zahtjev iz stavka 1. ovoga članka do pravomoćnosti rješenja kojim se istraga obustavlja, odnosno presude kojom se optužba odbija ili optuženik oslobađa optužbe, odnosno rješenja kojim se zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka odbija ili prekršajni postupak obustavlja.

Nadležno tijelo rješenjem odlučuje o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka.

Protiv rješenja nadležnog tijela može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Ako je zahtjev iz stavka 1. ovoga članka odbijen zato što podnositelj zahtjeva nije dostojan za obavljanje poslova tjelesne zaštite zbog razloga navedenih u članku 26. stavku 2. i 3. ovoga Zakona, novi zahtjev za izdavanje odobrenja ne može se podnijeti prije isteka roka od pet godina od pravomoćnosti rješenja kojim je zahtjev odbijen.

Članak 28.

U obavljanju poslova tjelesne zaštite čuvar je za vrijeme dužnosti ovlašten:

- utvrditi identitet osobe koja ulazi, odnosno izlazi iz štíćene građevine ili prostora,

- zapovijediti osobi koja remeti propisani red i mir udaljenje s prostora ili iz građevine koju štiti,
- zabraniti neovlaštenim osobama pristup štićenim građevinama ili prostoru,
- zadržati osobu koju je na prostoru ili u građevini koju čuva zatekao u činjenju kaznenog djela i izručiti je policiji,
- pregledati vozilo ili osobu na ulazu u čuvani prostor i izlazu iz njega.

Zadržana osoba mora se odmah predati policiji.

Čuvar, koji je zadržao osobu iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka, odmah izvješćuje policiju o zadržavanju i razlozima zadržavanja te mjestu na kojem je osoba zadržana i prema njoj postupa, do dolaska policije, po zapovijedima ovlaštene službene osobe Ministarstva.

Ovlaštena službena osoba Ministarstva izdaje usmene, odnosno pisane zapovijedi iz stavka 3. ovoga članka putem odgovarajućeg sredstva veze.

Članak 29.

Čuvar smije u obavljanju poslova tjelesne zaštite uporabiti tjelesnu snagu, samo ako na drugi način ne može odbiti:

- protupravni i neposredni napad kojim se ugrožava njegov život ili život osoba koje čuva,
- protupravni i neposredni napad usmjeren na uništenje ili umanjenje vrijednosti imovine koju čuva.

Uporabom tjelesne snage smatraju se zahvati koji se koriste u vještini obrane poradi svladavanja otpora osobe koja tjelesno napada čuvara, osobe ili građevine, odnosno predmete koji se štite.

Članak 30.

Čuvari smiju nositi kratko vatreno oružje samo za vrijeme obavljanja poslova iz članka 24. ovoga Zakona ili poslova neposrednog čuvanja i osiguravanja osobe.

Čuvar smije u obavljanju poslova neposrednog čuvanja i osiguranja osoba uporabiti oružje samo kada je to nužno radi zaštite života osobe koju čuva ili svoga života i ako se istodobni ili neposredno predstojeći protupravni napad prema šticenoj osobi ili prema njemu nije mogao odbiti uporabom tjelesne snage.

Čuvar smije u obavljanju poslova iz članka 24. ovoga Zakona uporabiti oružje samo ako na drugi način ne može odbiti istodobni protupravni napad kojim se ugrožava njegov život ili nije mogao odbiti istodobni ili neposredno predstojeći protupravni napad na vrijednosti, prostore i građevine koje štiti.

Prije uporabe vatrenog oružja čuvar je dužan upozoriti osobu protiv koje namjerava uporabiti vatreno oružje i zastrašiti je pucanjem u zrak.

Čuvari su dužni prigodom uporabe vatrenog oružja čuvati živote drugih ljudi.

Čuvari se smiju u obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka nositi vlastito vatreno oružje.

Članak 31.

Ovlast za obavljanje poslova tehničke zaštite može se izdati osobi koja ispunjava uvjete iz članka 26. stavka 1. podstavka 1., 2., 3., 4., 5. i 7. i članka 32. ovoga Zakona.

Zahtjev za izdavanje ovlasti iz stavka 1. ovoga članka podnosi se nadležnom tijelu prema prebivalištu podnositelja zahtjeva.

Uz zahtjev iz stavka 2. ovoga članka prilažu se dokazi o ispunjavanju uvjeta iz članka 26. stavka 1. podstavka 1., 2., 3., 5. i 7. ovoga Zakona te dokazi o, člankom 32. ovoga Zakona, propisanoj stručnoj spremi i radnom iskustvu. Nadležno tijelo utvrđuje ispunjenje uvjeta iz članka 26. stavka 1. podstavka 4. ovoga Zakona.

Osobi iz članka 15. ovoga Zakona može se izdati, nakon isteka propisanog roka, ovlast za obavljanje poslova tehničke zaštite pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka.

Nadležno tijelo rješenjem odlučuje o zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka.

Protiv rješenja nadležnog tijela može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Odredbe članka 26. stavka 2. i 3. te članka 27. stavka 3. i 6. ovoga Zakona primjenjuju se na odgovarajući način prema podnositelju zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 32.

Osoba koja ima završenu srednju stručnu spremu tehničkog smjera, može dobiti ovlast za obavljanje poslova tehničke zaštite i to za poslove postavljanja zaštitnodojavnih sustava te održavanja tehničkih naprava i sredstava.

Osoba koja ima završenu višu stručnu spremu tehničkog smjera i pet godina radnog iskustva na poslovima tehničkog štíćenja, može dobiti ovlast za obavljanje poslova tehničke zaštite i to, pored poslova iz stavka 1. ovoga članka, za poslove razvitka tehničkih naprava i sredstava, izradbe prosudbe ugroženosti štíćene građevine ili prostora te projektiranja tehničkih zaštitnih sustava.

Osoba koja ima završenu visoku stručnu spremu tehničkog smjera i pet godina radnog iskustva na poslovima tehničkog štíćenja, može dobiti ovlast za obavljanje poslova tehničke zaštite i to, pored poslova iz stavka 2. ovoga članka, za poslove nadzora nad projektiranjem i izvođenjem radova tehničkih zaštitnih sustava, revizije projektne dokumentacije tehničkih zaštitnih sustava, tehničkog primitka te pružanja intelektualnih usluga.

5. Zaštitarska odora i iskaznica

Članak 33.

Zaštitari koji rade na poslovima postavljanja i održavanja sredstava i naprava za tehničku zaštitu osoba i imovine te čuvari, moraju pri obavljanju zaštitarskih poslova nositi radnu odoru i na njoj na vidno mjesto istaknuti zaštitarsku iskaznicu.

Radna odora iz stavka 1. ovoga članka mora biti na vidnom mjestu označena zaštitnim znakom trgovačkog društva i ne smije biti po boji, kroju i oznakama jednaka ili slična odori Hrvatske vojske, odorama pripadnika Ministarstva unutarnjih poslova ili odori državnih službenika drugih tijela državne vlasti.

Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka ne odnose se na obrtnike zaštitare.

Članak 34.

Radne odore smiju se nositi samo za vrijeme obavljanja poslova iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona.

Osobe iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, smiju u radnoj odori dolaziti i odlaziti s rada na temelju izdanoga radnog naloga.

Zabranjeno je nositi na javnim mjestima označene dijelove radne odore zaštitarskoga trgovačkog društva.

Čuvari koji u obavljanju poslova tjelesne zaštite čuvaju štićene osobe, mogu obavljati te poslove u građanskoj odjeći na temelju izdanoga radnog naloga.

Članak 35.

Zaštitarsku iskaznicu izdaje nadležno tijelo prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva.

Nadležno tijelo će oduzeti zaštitarsku iskaznicu zaštitara kod kojega prestane postojati neki od uvjeta koje zaštitar mora ispunjavati za obavljanje zaštitarskih poslova ili kojemu prestane radni odnos.

Iskaznica se mora oduzeti u roku od tri dana od dana saznanja za prestanak postojanja nekog od uvjeta iz stavka 2. ovoga članka, odnosno u roku od tri dana od dana prestanka radnog odnosa.

Trgovačko društvo, odnosno obrtnik, dužan je u slučaju nastupa okolnosti zbog kojih se zaštitarska iskaznica mora oduzeti, iskaznicu odmah dostaviti nadležnom tijelu.

Na zahtjev ovlaštene službene osobe Ministarstva, zaštitari su joj dužni predložiti svoju zaštitarsku iskaznicu.

6. Odgovornost trgovačkog društva

Članak 36.

Trgovačko društvo dužno je naknaditi svaku štetu koju njezin zaposlenik na radu ili u svezi s radom prouzroči ugovornoj strani ili trećim osobama.

Trgovačko društvo ima pravo na naknadu isplaćene štete od zaposlenika koji je štetu prouzročio namjerom ili krajnjom nepažnjom.

Članak 37.

Trgovačko društvo dužno je osigurati se od odgovornosti za štetu koju bi njezini zaposlenici u obavljanju zaštitarskih, odnosno detektivskih poslova mogli počinuti strankama ili trećim osobama.

Osiguravatelji su dužni zaključiti ugovor o osiguranju od odgovornosti s trgovačkim društvom.

Članak 38.

Odredbe članka 36. i 37. ovoga Zakona primjenjuju se i na obrtnike, privatne detektive i detektivske urede.

IV. DETEKTIVSKA DJELATNOST I PRIVATNI DETEKTIVI

1. Obavljanje detektivskih poslova

Članak 39.

Detektivska djelatnost razumijeva poslove prikupljanja i obrade podataka i dokazala.

Poslove iz stavka 1. ovoga članka mogu obavljati osobe koje imaju ovlast za obavljanje detektivskih poslova (u daljnjem tekstu: privatni detektivi).

Članak 40.

Ovlast za obavljanje detektivskih poslova može se izdati osobi koja:

- je hrvatski državljanin,
- ima prebivalište u Republici Hrvatskoj,
- je navršila 21 godinu života,
- ima visoku ili višu stručnu spremu,
- ima završeni vježbenički staž kod privatnog detektiva u trajanju od osamnaest mjeseci,

- je dostojna za obavljanje detektivskih poslova, odnosno svojim dosadašnjim načinom života, ponašanjem ili djelatnošću jamči da će savjesno i časno obavljati detektivske poslove,
- ima opću zdravstvenu sposobnost i posebnu duševnu i tjelesnu sposobnost, što dokazuje potvrdom ovlaštene zdravstvene ustanove,
- ima pred ispitnim povjerenstvom Ministarstva položen ispit za privatnog detektiva.

Osoba koja ima tri godine radnog iskustva na poslovima ovlaštene službene osobe Ministarstva ili Ministarstva obrane, odnosno Vojne policije oružanih snaga Republike Hrvatske te drugim poslovima sigurnosne i obavještajne naravi, istražnim poslovima, poslovima izvršenja kaznenih i prekršajnih sankcija ili poslovima državnog odvjetnika, ima ispunjen uvjet iz stavka 1. podstavka 5. i 8. ovoga članka.

Osobi iz članka 15. ovoga Zakona može se izdati, nakon isteka propisanoga roka, ovlast za obavljanje detektivskih poslova pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka.

Ispit za privatnog detektiva polaže se nakon provedenoga vježbeničkog staža.

Odredbe članka 26. stavka 2. i 3. te članka 27. stavka 3. i 6. ovoga Zakona, primjenjuje se na odgovarajući način i na osobu koja podnosi zahtjev za izdavanje ovlasti iz članka 39. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 41.

Zahtjev za izdavanje ovlasti iz članka 39. stavka 2. ovoga Zakona podnosi se nadležnom tijelu prema prebivalištu podnositelja zahtjeva.

Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka prilažu se dokazi o ispunjavanju uvjeta iz članka 40. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, osim uvjeta iz podstavka 6. stavka 1., čije ispunjenje utvrđuje nadležno tijelo.

Nadležno tijelo rješenjem odlučuje o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka.

Protiv rješenja nadležnog tijela može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Članak 42.

Detektivski poslovi obavljaju se kao obrt.

Obrt iz stavka 1. ovoga članka može obavljati samo fizička osoba koja ima ovlast za obavljanje detektivskih poslova i odobrenje za početak rada.

Obrt iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba upisuje u obrtni registar na temelju izdane ovlasti za obavljanje detektivskih poslova.

Članak 43.

Privatni detektiv mora imati osiguran poslovni prostor uređen sukladno prostornim i tehničkim uvjetima za zaštitu od požara, krađe i drugih nezgoda i zlouporaba.

Članak 44.

Privatni detektiv može započeti s radom na temelju odobrenja nadležnog tijela kojim se utvrđuje da su ispunjeni propisani uvjeti.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za početak rada podnosi se nadležnom tijelu prema sjedištu privatnog detektiva.

Uz zahtjev iz stavka 2. ovoga članka prilaže se akt o upisu u obrtni registar te dokazi o ispunjavanju uvjeta iz članka 43. ovoga Zakona.

Nadležno tijelo rješenjem odlučuje o zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka.

Protiv rješenja nadležnog tijela može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Članak 45.

Odobrenje iz članka 44. stavka 1. ovoga Zakona prestaje vrijediti ako privatni detektiv ne započne s radom u roku od jedne godine od dana izdavanja odobrenja.

Članak 46.

Dva ili više privatnih detektiva mogu osnovati detektivski ured.

Detektivski ured osniva se kao javno trgovačko društvo ili komanditno društvo.

Članovi trgovačkog društva iz stavka 2. ovoga članka ne mogu biti pravne osobe niti fizičke osobe koje nemaju ovlast iz članka 39. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 47.

Detektivski ured može započeti s radom na temelju odobrenja nadležnog tijela kojim se utvrđuje da su ispunjeni propisani uvjeti i to ako ima poslovni prostor uređen sukladno prostornim i tehničkim uvjetima za zaštitu od požara, krađe i drugih nezgoda i zlouporaba.

Članak 48.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za početak rada podnosi se nadležnom tijelu prema sjedištu podnositelja zahtjeva.

Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnositelji zahtjeva prilažu ovlast za obavljanje detektivskih poslova te dokaze o ispunjavanju uvjeta iz članka 47. ovoga Zakona.

Nadležno tijelo rješenjem odlučuje o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka.

Protiv rješenja nadležnog tijela može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Članak 49.

Odobrenje iz članka 48. stavka 1. ovoga Zakona prestaje vrijediti ako detektivski ured ne započne s radom u roku od jedne godine od dana pravomoćnosti odobrenja ili danom prestanka detektivskog ureda.

2. Prava i dužnosti privatnog detektiva

Članak 50.

Detektivski poslovi smiju se obavljati samo na temelju ugovora sklopljenog u pisanom obliku između privatnog detektiva i naručitelja detektivske usluge (u daljnjem tekstu: stranka) te na temelju posebne punomoći stranke.

Članak 51.

Privatni detektiv za vrijeme obavljanja detektivskih poslova dužan je predočiti punomoć iz članka 50. ovoga Zakona i detektivsku iskaznicu ovlaštenoj službenoj osobi Ministarstva i osobi od koje pribavlja određene podatke.

Detektivsku iskaznicu izdaje nadležno tijelo prema sjedištu privatnog detektiva.

Privatni detektiv obvezan je vratiti detektivsku iskaznicu nadležnom tijelu u roku od tri dana od dana predaje pisane izjave nadležnom tijelu da prestaje obavljati detektivske poslove.

U slučaju smrti privatnog detektiva, njegov nasljednik dužan je vratiti detektivsku iskaznicu nadležnom tijelu u roku od trideset dana od dana smrti privatnog detektiva.

Članak 52.

Privatni detektiv smije prikupljati podatke od osoba koje su mu voljne predočiti tražene podatke.

Privatni detektiv može isključivo prikupljati podatke o:

- izgubljenim osobama ili osobama koje se skrivaju od stranke ili osobama koje su napisale ili poslale anonimna pisma ili osobama koje šire klevete, sumnjičenja ili uvrede,
- osobama koje su stranci prouzročile štetu,
- predmetima koji su izgubljeni ili ukradeni,
- dokazalima koja su stranci potrebna za osiguranje ili ostvarivanje prava ili povlastica koje ostvaruje pred sudbenim ili drugim tijelima državne vlasti te društvima i udrugama,
- uspješnosti osoba u obavljanju poslova,

- uspješnosti i poslovnosti trgovačkih društava i drugih pravnih osoba.

Privatni detektiv, prigodom prikupljanja podataka iz stavka 2. ovog članka, ne smije ometati obavljanje poslova iz djelokruga tijela državne vlasti.

Članak 53.

Ovlaštena osoba tijela državne vlasti ili pravne osobe koja na temelju javnih ovlasti vodi određene upisnike te drugih pravnih osoba može dati privatnom detektivu podatke o:

- stalno i privremeno prijavljenim osobama,
- policama osiguranja,
- poreznim prijavama,
- vlasnicima motornih vozila i plovila te
- podatke iz državnih matica i
- podatke o mirovinskom i invalidskom osiguranju.

Ovlaštena osoba iz stavka 1. ovoga članka neće dati privatnom detektivu podatke koji su posebnim propisom određeni kao službena tajna.

Članak 54.

Privatni detektiv koji je, povodom obavljanja poslova koji su mu povjereni, saznao za kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti, dužan je bez odgode prijaviti kazneno djelo Ministarstvu ili nadležnom državnom odvjetništvu.

Privatni detektiv nije dužan prijaviti kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka ako je, povodom obavljanja poslova koji su mu povjereni, saznao da je takvo kazneno djelo počinila stranka s kojom je sklopio ugovor o obavljanju detektivskih poslova, izuzev u slučajevima kada je stranka počinila kaznenim zakonima propisana kaznena djela protiv sigurnosti Republike Hrvatske ili kaznena djela protiv Republike Hrvatske kao i kaznena djela protiv čovječnosti i međunarodnoga prava te kaznena djela protiv dostojanstva ličnosti i morala.

Obveza iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na zaštitare.

Članak 55.

Privatni detektiv ne smije pri obavljanju detektivskih poslova upotrebljavati vatreno oružje i druga sredstva prisile.

Privatni detektiv ne smije koristiti sredstva i naprave za elektronska ili fotografska snimanja ili prisluškivanja.

Članak 56.

Podaci, koje je privatni detektiv prikupio u obavljanju ugovorenog posla, smatraju se poslovnom tajnom i nakon što privatni detektiv prestane obavljati detektivske poslove.

Podatke i saznanja do kojih je došao u obavljanju ugovorenog posla, privatni detektiv može koristiti samo u svrhu radi koje su prikupljeni.

Članak 57.

Privatni detektiv dužan je nakon obavljenoga ugovorenog posla sve prikupljene podatke predati stranci, a sve druge podatke koji nisu od značenja za ugovoreni posao uništiti u roku od osam dana od dana ispunjenja ugovora.

Privatni detektiv ne smije objavljivati podatke do kojih je došao obavljanjem ugovorenog posla niti drugoj osobi omogućiti objavljivanje tih podataka.

Članak 58.

Privatni detektiv obavezan je omogućiti uvid u sve prikupljene podatke i dokazala kojima raspolaže ovlaštenoj službenoj osobi Ministarstva.

Ovlaštena službena osoba Ministarstva o obavljenom uvidu iz stavka 2. ovoga članka sastavlja zapisnik.

Članak 59.

Privatni detektiv odbit će obavljanje detektivskih poslova:

- ako je on ili koji drugi privatni detektiv koji radi ili je radio u istom trgovačkom društvu u istoj stvari ili u stvari koja je s njome pravno ili stvarno neposredno povezana, obavljao detektivske poslove za suprotnu stranku,
- ako je u istoj stvari radio kao ovlaštena službena osoba Ministarstva ili Ministarstva obrane, odnosno Vojne policije oružanih snaga Republike Hrvatske te ovlaštena osoba zadužena za druge poslove sigurnosne i obavještajne naravi ili istražni sudac ili državni odvjetnik,
- ako stranka zahtijeva prikupljanje podataka koje ne smije prikupljati,
- u drugim slučajevima sukoba interesa predviđenim propisima ili prihvaćenim kodeksom strukovne etike.

V. UNUTARNJA ZAŠTITARSKA SLUŽBA

Članak 60.

Poradi ustrojavanja zaštite zaposlenika i imovine kao i provedbe mjera te zaštite unutar svoga poslovnog prostora, pravna osoba može osnovati unutarnju zaštitarsku službu (u daljnjem tekstu: zaštitarska služba).

Pravna osoba može osnovati zaštitarsku službu ako:

- ima poslovne prostorije namijenjene za zaštitarsku službu uređene sukladno propisima o posebnim prostornim i tehničkim uvjetima za smještaj oružja te za zaštitu od požara, krađe i drugih nezgoda ili zlouporaba i
- zaposlenici zaštitarske službe ispunjavaju ovim Zakonom utvrđene uvjete za zaštitara.

Članak 61.

Zaštitarska služba može započeti s radom na temelju suglasnosti nadležnog tijela.

Protiv rješenja kojim se odbija izdavanje suglasnosti na akt o osnivanju i ustrojavanju zaštitarske službe može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Članak 62.

Zaposlenici zaštitarske službe imaju ovim Zakonom propisane ovlasti i obveze zaštitara.

Odredbe ovoga Zakona o nabavljanju i držanju oružja za trgovačka društva primjenjuju se i na zaštitarsku službu.

Članak 63.

Tijela općina, gradova i županija mogu osnovati trgovačko društvo za obavljanje poslova tehničke zaštite.

Tijela iz stavka 1. ovoga članka mogu aktom o unutarnjem ustroju urediti obavljanje poslova vratara u zgradama i na drugim nekretninama koje su u vlasništvu općine, grada ili županije.

Vratar obavlja poslove nadzora ulaska osoba, robe i prometalu u štíćenim građevinama ili prostorima te poslove održavanja reda i mira u službenim prostorijama.

U obavljanju poslova iz stavka 3. ovoga članka, vratar ima ovlasti čuvara utvrđene člankom 28., 29. i 30. ovoga Zakona.

VI. STRUKOVNE UDRUGE

Članak 64.

Trgovačka društva i obrtnici, odnosno fizičke osobe koje obavljaju zaštitarske poslove mogu osnivati strukovne udruge (u daljnjem tekstu: udruga) prema vrstama zaštitarskih poslova.

Udruge u smislu stavka 1. ovoga članka mogu osnivati i privatni detektivi, odnosno detektivski uredi.

Članovi udruga iz stavka 1. ovoga članka mogu biti i predstavnici zaštitarske službe iz članka 60. ovoga Zakona.

Članak 65.

Udruge su pravne osobe.

Udruge promiču djelatnost svojih članova, utvrđuju pravila njihova poslovnog ponašanja te predlažu nadležnim tijelima rješavanje pojedinih pitanja iz djelokruga zaštitarskih, odnosno detektivskih poslova.

Udruge donose statut kojim se uređuje njihov ustroj, tijela i njihove nadležnosti sukladno posebnim propisima te prava i dužnosti članova udruge.

Članak 66.

Udruge donose kodeks zaštitarske, odnosno detektivske etike.

Kodeks iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje skup načela i pravila kojih su se zaštitari i zaštitarski vježbenici, odnosno detektivi i detektivski vježbenici dužni pridržavati pri obavljanju zaštitarskih, odnosno detektivskih poslova.

Kodeks iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u "Narodnim novinama".

VII. UPISNICI

Članak 67.

Ministarstvo vodi upisnike o:

- izdanim odobrenjima iz članka 10., 12. i 18. ovoga Zakona,
- izdanim posebnim odobrenjima iz članka 24. ovoga Zakona,
- izdanim ovlastima iz članka 26. i 31. ovoga Zakona i zaštitarskim iskaznicama,
- izdanim ovlastima iz članka 40. ovoga Zakona i detektivskim iskaznicama,
- izdanim odobrenjima iz članka 44. i 47. ovoga Zakona,
- izdanim svjedodžbama o položenom stručnom ispitu za zaštitara, odnosno privatnog detektiva,

- izdanim suglasnostima iz članka 61. ovoga Zakona.

Članak 68.

Trgovačka društva dužna su voditi upisnike o:

- ugovorima sklopljenim sa strankama,
- vatrenom oružju,
- zaposlenicima zaduženim za rukovanje vatrenim oružjem te
- građevinama, prostorima i osobama koje se štite.

Obrtnici su dužni voditi upisnike o:

- ugovorima sklopljenim sa strankama,
- građevinama i prostorima koji se štite tehničkom zaštitom.

Privatni detektivi i detektivski uredi dužni su voditi upisnike o sklopljenim ugovorima.

Udruge vode imenik članova.

VIII. NADZOR

Članak 69.

Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, nad radom obrazovnih ustanova koje provode osposobljavanje osoba za obavljanje poslova tehničke ili tjelesne zaštite te privatnih detektiva, provodi nadležno tijelo i Ministarstvo u sjedištu.

Članak 70.

Inspeksijske poslove obavlja Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor nad obavljanjem poslova zaštite osoba i imovine provode ovlaštene službene osobe Ministarstva (u daljnjem tekstu: inspektori).

Članak 71.

Nadležno tijelo će rješenjem oduzeti odobrenje iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona ako:

- se utvrdi da su podaci na temelju kojih je izdano odobrenje lažni ili
- prestanu postojati neki od uvjeta na temelju kojih je odobrenje izdano.

Rješenjem o oduzimanju odobrenja osnivaču trgovačkog društva izriče se zabrana osnivanja trgovačkog društva za obavljanje zaštitarskih poslova iz razloga utvrđenih stavkom 1. podstavkom 1. ovoga članka, ili ako prestane postojati jedan od uvjeta utvrđenih člankom 10. stavkom 2. podstavkom 4. ovoga Zakona, u trajanju od pet godina.

Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka određuje se i provedba zabrane rada trgovačkog društva, prema odredbi članka 79. stavka 2. ovoga Zakona.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 72.

Nadležno tijelo dostavlja konačno rješenje iz članka 71. ovoga Zakona nadležnom trgovačkom sudu, poradi brisanja trgovačkog društva iz sudskog registra.

Članak 73.

Nadležno tijelo će rješenjem zabraniti obrtniku obavljanje poslova tehničke zaštite ako se obrtniku oduzme ovlast za obavljanje poslova tehničke zaštite prema odredbama članka 74. ovoga Zakona.

Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka obrtniku se izriče i zabrana obavljanja poslova tehničke zaštite u trajanju od pet godina.

Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka određuje se i provedba zabrane rada obrtnika, prema odredbi članka 79. stavka 2. ovoga Zakona.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Nadležno tijelo dostavlja konačno rješenje iz stavka 1. ovoga članka nadležnom državnom tijelu, poradi brisanja obrtnika iz obrtnog registra.

Članak 74.

Nadležno tijelo će rješenjem oduzeti zaštitaru ovlast za obavljanje zaštitarskih poslova ako:

- se utvrdi da su podaci na temelju kojih je ovlast izdana lažni ili
- prestane postojati neki od uvjeta na temelju kojih je ovlast izdana ili
- postane trajno nesposoban za obavljanje zaštitarskih poslova ili
- izgubi poslovnu sposobnost.

Rješenjem o oduzimanju ovlasti za obavljanje zaštitarskih poslova iz razloga utvrđenih u stavku 1. podstavku 1. i 2. ovoga članka, ili ako prestane postojati jedan

od uvjeta utvrđenih člankom 26. stavkom 1. podstavkom 4. ovoga Zakona, izriče se i zabrana obavljanja zaštitarskih poslova u trajanju od pet godina.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 75.

Nadležno tijelo će rješenjem oduzeti privatnom detektivu ovlast za obavljanje detektivskih poslova ako:

- se utvrdi da su podaci na temelju kojih je ovlast izdana lažni ili
- prestanu postojati neki od uvjeta na temelju kojih je ovlast izdana ili
- postane trajno nesposoban za obavljanje detektivskih poslova ili
- izgubi poslovnu sposobnost.

Rješenjem o oduzimanju ovlasti za obavljanje detektivskih poslova iz razloga utvrđenih u stavku 1. podstavku 1. i 2. ovoga članka, ili ako prestane postojati jedan od uvjeta utvrđenih člankom 40. stavkom 1. podstavkom 6. ovoga Zakona, izriče se i zabrana obavljanja detektivskih poslova u trajanju od pet godina.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 76.

Nadležno tijelo će rješenjem zabraniti detektivskom uredu obavljanje detektivskih poslova ako se privatnom detektivu detektivskog ureda oduzme detektivska ovlast na temelju članka 75. stavka 1. podstavka 1. i 2. ovoga Zakona.

Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka određuje se i provedba zabrane rada detektivskog ureda, prema odredbi članka 79. stavka 2. ovoga Zakona.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 77.

Nadležno tijelo dostavlja konačno rješenje iz članka 75. ovoga Zakona nadležnom državnom tijelu poradi brisanja privatnoga detektiva iz obrtnog registra.

Nadležno tijelo dostavlja konačno rješenje iz članka 76. ovoga Zakona nadležnom trgovačkom sudu, poradi brisanja detektivskog ureda iz sudskog registra.

Članak 78.

Inspektori u obavljanju poslova inspekcijskog nadzora utvrđuju zakonitost poslovanja, provjeravaju način primjene propisanih zaštitnih i sigurnosnih mjera, pregledavaju upisnike i poslovnu dokumentaciju koja im omogućuje uvid u poslovanje, poslovne prostorije, uređaje i tehničku opremu, provjeravaju način čuvanja, primopredaje i nošenja vatrenog oružja, provjeravaju osposobljenost za rukovanje vatrenim oružjem zaštitara i zaposlenika zaštitarske službe, pregledavaju skladište vatrenog oružja i streljiva te provode i druge radnje i mjere kojima se ostvaruje uvid u poslovanje.

Poslovnim prostorijama u smislu stavka 1. ovoga članka razumijevaju se i stambene i druge prostorije, prijevozna sredstva i slično, u kojima nadzirana pravna ili fizička osoba obavlja djelatnost.

Članak 79.

U obavljanju poslova inspekcijskog nadzora inspektor može rješenjem privremeno, do pravomoćnosti rješenja o prekršaju ili presude za kazneno djelo, zabraniti trgovačkom društvu, obrtniku, zaštitarskoj službi, privatnom detektivu ili detektivskom uredu obavljanje djelatnosti ako utvrdi:

- da su u obavljanju zaštitarskih, odnosno detektivskih poslova učinjeni teži propusti u poštovanju zakona i drugih propisa,
- neispunjavanje propisanih tehničkih i kadrovskih uvjeta,
- obavljanje djelatnosti koja nije registrirana ili koja se ne smije obavljati,
- da zaposlenici nemaju propisanu ovlast za obavljanje zaštitarskih, odnosno detektivskih poslova.

Inspektor može rješenjem iz stavka 1. ovoga članka privremeno pečaćenjem ili na drugi pogodan način zatvoriti poslovne i druge prostorije, onemogućiti korištenje uređaja ili drugih sredstava za rad te oduzeti sredstva kojima se obavlja djelatnost.

Članak 80.

Protiv rješenja iz članka 79. ovoga Zakona može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od tri dana od dana uručenja rješenja.

Ministarstvo je dužno u roku od osam dana od dana prijama žalbe donijeti rješenje.

Rokovi za podnošenje žalbi i donošenje rješenja o žalbi iz članka 73., 74., 75. i 76. iznose 15 dana od dana izdavanja rješenja, odnosno podnošenja žalbi.

IX. OVLASTI ZA DONOŠENJE PROPISA

Članak 81.

Vlada Republike Hrvatske utvrdit će posebnom odlukom uvjete za osnivanje unutarnje zaštitarske službe.

Članak 82.

Ministar unutarnjih poslova donijet će propise o:

- uvjetima i načinu provedbe tehničke i tjelesne zaštite,
- uvjetima i načinu obavljanja detektivskih poslova,
- prostornim i tehničkim uvjetima za zaštitu od krađa i drugih nezgoda i zlorporaba koje mora ispunjavati poslovni prostor iz članka 12., članka 17., članka 43., članka 47. i članka 60. ovoga Zakona,
- uvjetima, načinu izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja iz članka 24. ovoga Zakona,
- izobrazbi, uvjetima polaganja, programu i načinu polaganja ispita za zaštitara, privatnog detektiva i zaposlenika zaštitarske službe te načinu provjere njihova znanja i vještina,
- izobrazbi, uvjetima polaganja, programu i načinu polaganja ispita za psa čuvara te načinu provjere znanja i vještine izvježbanoga psa čuvara,
- načinu postupanja čuvarske službe i načinu uporabe tjelesne snage koju mogu uporabiti čuvari te načinu nadzora nad radom i osposobljenošću za uporabu oružja,
- sadržaju i izgledu punomoći iz članka 50. ovoga Zakona,
- sadržaju i izgledu zaštitarske i detektivske iskaznice,
- načinu čuvanja i pohrane podataka koje je prikupio privatni detektiv, a koji se smatraju poslovnom tajnom,
- sadržaju izgledu i načinu vođenja upisnika utvrđenih u članku 67. i članku 68. ovoga Zakona,
- programu i načinu provedbe vježbeničkog staža i načinu polaganja vježbeničkog ispita za privatnog detektiva,
- uvjetima i načinu pružanja stručne pomoći.

Ministar unutarnjih poslova rješenjem će odrediti visinu naknade za polaganje stručnog ispita iz podstavka 5. te vježbeničkog ispita iz podstavka 12. stavka 1. ovoga članka, kao i cijenu predložka zaštitarske i detektivske iskaznice te obavljanja naplatnih poslova pružanja stručne pomoći.

Naknade iz stavka 2. ovoga članka uplaćuju se na poseban račun Ministarstva.

Ministar unutarnjih poslova rješenjem će imenovati Ispitno povjerenstvo Ministarstva.

Ministar unutarnjih poslova rješenjem će odrediti:

1. pravnu osobu za tiskanje predloška zaštitarske i detektivske iskaznice,
2. uz suglasnost Hrvatskoga kinološkog saveza, športsku udrugu ili fizičku osobu za izobrazbu pasa čuvara.

Članak 83.

Ministar unutarnjih poslova uz suglasnost ravnatelja Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo donijet će propise o tehničkim sredstvima i napravama koje se koriste u provedbi tehničke zaštite, načinu njihove primjene te načinu ispitivanja i potvrđivanja.

Hrvatske norme za tehnička sredstva i naprave iz stavka 1. ovoga članka donijet će Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo.

Članak 84.

Ministar unutarnjih poslova propisat će mjerila i način utvrđivanja opće zdravstvene i posebne duševne i tjelesne sposobnosti zaštitara, privatnog detektiva i zaposlenika zaštitarske službe te opće zdravstvene sposobnosti osnivača, odnosno člana trgovačkog društva.

Ministar zdravstva odredit će zdravstvene ustanove koje će obavljati poslove provjere opće zdravstvene te posebne duševne i tjelesne sposobnosti osoba iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 85.

Ministar unutarnjih poslova uz suglasnost ministra prosvjete i športa propisat će uvjete za provedbu nastave i osposobljavanja za zaštitara i privatnog detektiva.

Članak 86.

Ovlašćuje se ministar unutarnjih poslova da u provedbenim propisima iz članka 82. i članka 83. ovoga Zakona propisuje prekršaje i određuje novčane kazne za te prekršaje.

X. KAZNENE ODREDBE

Članak 87.

Novčanom kaznom od 40.000 do 100.000 kuna kaznit će se za prekršaj trgovačko društvo, obrtnik, odnosno osnivač unutarnje zaštitarske službe koji obavlja zaštitarske poslove bez ovim Zakonom propisanih odobrenja, odnosno suglasnosti (članak 10., članak 12., članak 18., članak 24. i članak 61.).

Novčanom kaznom u iznosu utvrđenom u stavku 1. ovoga članka, kaznit će se trgovačko društvo koje posjeduje vatreno oružje u većoj količini od one koja je propisana ovim Zakonom (članak 23.).

Novčanom kaznom u iznosu utvrđenom u stavku 1. ovoga članka kaznit će se trgovačko društvo koje zapošljava zaštitare, odnosno privatne detektive koji nemaju zaštitarsku, odnosno detektivsku ovlast (članak 25. i članak 39. stavak 2.).

Novčanom kaznom u iznosu utvrđenom u stavku 1. ovoga članka kaznit će se privatni detektiv, odnosno članovi detektivskog ureda, koji:

1. obavljaju detektivske poslove bez propisane ovlasti, odnosno odobrenja (članak 39. stavak. 2., članak 44. i članak 47.),
2. prikupljaju podatke koje nisu ovlaštteni prikupljati, odnosno prigodom prikupljanja podataka ometaju obavljanje poslova tijela državne vlasti (članak 52. stavak 2. i 3.).

Prekršajni sud, u slučajevima iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka izreći će osnivaču, odnosno članu trgovačkog društva, obrtniku, odnosno privatnom detektivu te odgovornoj osobi unutarnje zaštitarske službe zaštitnu mjeru zabrane obavljanja zaštitarske djelatnosti, odnosno zaštitarskih ili detektivskih poslova u trajanju od pet do deset godina.

Članak 88.

Novčanom kaznom od 20.000 do 70.000 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. trgovačko društvo, odnosno obrtnik koji obavlja zaštitarske poslove bez ugovora sklopljenog u pisanom obliku (članak 20.),
2. trgovačko društvo, odnosno obrtnik te osnivač unutarnje zaštitarske službe koji ne koristi sredstva i naprave koje imaju propisanu kakvoću proizvoda prema hrvatskom standardu, odnosno standardima prihvaćenim pravilima tehničke struke ili ne osigura tehničku opremu za redovito održavanje i popravak ugrađenih naprava (članak 21.),
3. trgovačko društvo koje u obavljanju poslova tjelesne zaštite koristi pse izvan ograđenog prostora koji se štiti ili koristi neizvježbane pse ili pse koji su izvježbani za druge vrste poslova (članak 23. stavak 3.),
4. čuvar koji zadržanu osobu ne preda policiji, odnosno ne izvijesti policiju o zadržavanju osobe ili ne postupi prema zapovijedi ovlaštene službene osobe (članak 28. stavak 2., 3. i 4.),
5. čuvar koji u obavljanju neposrednog čuvanja uporabi tjelesnu snagu, odnosno vatreno oružje suprotno odredbama ovoga Zakona (članak 29. i članak 30.),
6. trgovačko društvo, obrtnik, odnosno osnivač zaštitarske službe, ako zaposlenicima nije osigurao radnu odoru, odnosno ako je radna odora izgledom i krojem suprotna odredbama ovoga Zakona (članak 33.),
7. privatni detektiv koji obavlja detektivske poslove bez ugovora sklopljenog u pisanom obliku i izdane posebne punomoći (članak 50.),

8. zaštitar ili privatni detektiv koji ne prijavi kazneno djelo za koje je saznao povodom obavljanja poslova koji su mu povjereni (članak 54.),

9. privatni detektiv koji pri obavljanju detektivskih poslova uporabi vatreno oružje i druga sredstva prisile ili obavlja nedopušteno snimanje i prisluškivanje (članak 55.),

10. privatni detektiv koji nakon prestanka obavljanja detektivskih poslova povrijedi odredbe o poslovnoj tajni (članak 56. stavak 1.),

11. privatni detektiv koji koristi podatke i saznanja do kojih je došao u obavljanju ugovorenog posla suprotno svrsi poradi koje su prikupljeni, odnosno koji ne preda sve prikupljene podatke stranci nakon obavljenog ugovorenog posla, objavi podatke do kojih je došao obavljanjem ugovorenog posla ili drugoj osobi omogućujući objavljivanje tih podataka (članak 56. stavak 2. i članak 57.),

12. privatni detektiv koji obavlja detektivske poslove iako je trebao odbiti njihovo obavljanje (članak 59.),

Novčanom kaznom od 10.000 do 40.000 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u trgovačkom društvu, odnosno odgovorna osoba unutarnje zaštitarske službe za prekršaj iz točke 1., 2., 3., 4., 5. i 6. stavka 1. ovoga članka.

Prekršajni sud, u slučajevima iz točke 1., 2. i 6. stavka 1. ovoga članka izriče osnivaču, odnosno članu trgovačkog društva obrtniku, odnosno odgovornoj osobi unutarnje zaštitarske službe zaštitnu mjeru zabrane obavljanja zaštitarskih poslova u trajanju od jedne do dvije godine, a u slučajevima iz točke 3., 4., 5., 7., 8., 9., 10., 11. i 12. stavka 1. ovoga članka, izriče zaštitaru, odnosno privatnom detektivu zaštitnu mjeru zabrane obavljanja zaštitarskih, odnosno detektivskih poslova u trajanju od dvije do pet godina.

Članak 89.

Novčanom kaznom od 10.000 do 30.000 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. trgovačko društvo koje primi zaštitara u radni odnos na temelju ugovora o radu koji je sklopljen na određeno vrijeme, odnosno na temelju ugovora o djelu ili sklopi ugovor na određeno vrijeme, odnosno ugovor o djelu sa zaštitarom za obavljanje poslova tjelesne ili tehničke zaštite bez suglasnosti nadležnog tijela (članak 22.),

2. trgovačko društvo, odnosno obrtnik čiji zaposlenici nose radnu odoru ili označene dijelove radne odore izvan vremena obavljanja poslova bez radnoga naloga (članak 34. stavak 1. i 2.),

3. trgovačko društvo, odnosno obrtnik te osnivač unutarnje zaštitarske službe koji u slučaju nastupa okolnosti zbog kojih se zaštitarska iskaznica mora oduzeti, iskaznicu odmah ne dostavi nadležnom tijelu (članak 35.),

4. privatni detektiv koji ne predoči punomoć i detektivsku iskaznicu ovlaštenoj službenoj osobi Ministarstva ili osobi od koje prikuplja podatke ili koji u slučaju

nastupa okolnosti zbog kojih se detektivska iskaznica mora predati, iskaznicu ne dostavi nadležnom tijelu (članak 51.),

5. privatni detektiv koji ovlaštenoj službenoj osobi Ministarstva ne omogući uvid u podatke i dokazala kojima raspolaže (članak 58.),

6. trgovačko društvo, odnosno obrtnik, detektivski ured, odnosno privatni detektiv koji ne vodi propisane upisnike (članak 68.).

Novčanom kaznom od 5.000 do 15.000 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u trgovačkom društvu za prekršaj iz točke 1., 2., 3. i 6. stavka 1. ovoga članka.

Članak 90.

Novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. čuvar koji nosi vatreno oružje za vrijeme obavljanja poslova za koje nije ovlašten nositi vatreno oružje (članak 30. stavak 1.),

2. čuvar koji za vrijeme obavljanja poslova nosi vlastito vatreno oružje (članak 30. stavak 6.),

3. zaštitar koji dolazi, odnosno odlazi s rada, u radnoj odori bez izdanoga radnoga naloga (članak 34. stavak 2.),

4. osoba koja na javnom mjestu nosi označene dijelove radne odore (članak 34. stavak 3.),

5. zaštitar koji pri obavljanju zaštitarskih poslova ne istakne na vidno mjesto zaštitarsku iskaznicu ili ju ne predoči ovlaštenoj službenoj osobi Ministarstva (članak 33. stavak 1. i članak 35. stavak 5.).

Prekršajni sud u slučaju iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka može izreći zaštitnu mjeru zabrane obavljanja zaštitarskih poslova u trajanju od jedne godine.

XI. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 91.

Pravne i fizičke osobe, koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju poslove propisane ovim Zakonom, dužne su u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu pribaviti ovim Zakonom propisana odobrenja, ovlasti ili suglasnosti te podnijeti nadležnom trgovačkom sudu prijavu za upis u sudski registar, odnosno tijelu nadležnom za vođenje obrtnog registra zahtjev za upis u obrtni registar.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona, pravne osobe koje imaju upisanu u sudski registar djelatnost "ulične patrole", prestaju obavljati ovu djelatnost.

Članak 92.

Pravne osobe iz članka 91. stavka 1. ovoga Zakona, uz zahtjev za izdavanje odobrenja iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona podnose:

1. akt o osnivanju i unutarnjem ustroju te ovjerovljenu presliku akta o upisu u sudski registar,
2. popis osnivača, svih vlasnika te zaposlenika i ovjerovljene preslike rješenja o njihovom rasporedu na odgovarajuća radna mjesta, odnosno ugovore o zaposlenju,
3. popis vatrenog oružja i preslike odobrenja za držanje i nošenje oružja,
4. popis svih stranaka,
5. popis tehničkih uređaja i opreme koja se upotrebljuje u obavljanju djelatnosti te ovjerovljene preslike odobrenja za njihovo korištenje, ukoliko je takvo odobrenje propisano posebnim propisom,
6. tloris poslovnih prostorija i skladišta oružja i streljiva s popisom provedenih propisanih mjera zaštite od požara.

Fizičke osobe iz članka 91. stavka 1. ovoga Zakona, u roku iz stavka 1. ovoga članka dostavljaju Ministarstvu:

1. ovjerovljenu presliku obrtnice,
2. podatke iz točke 3., 4. i 5. stavka 1. ovoga članka,
3. tloris poslovne prostorije.

Članak 93.

Osobama koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju zaštitarske poslove te poslove privatnog detektiva i koje ispunjavaju ovim Zakonom propisane uvjete, a nemaju položen stručni ispit, izdat će se privremena ovlast. Nakon izdavanja privremene ovlasti, osobe su dužne prijaviti polaganje ispita pred Ispitnim povjerenstvom Ministarstvu u roku od šest mjeseci od dana izdavanja privremene ovlasti.

Osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju zaštitarske poslove te poslove privatnog detektiva, a nemaju ovim Zakonom propisanu stručnu spremu, dužne su u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona steći odgovarajuću stručnu spremu.

Iznimno od odredaba stavka 2. ovoga članka, osobe koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona obavljale poslove fizičke zaštite četiri godine neprekidno u registriranim trgovačkim društvima i imaju više od 40 godina života, a nemaju srednju stručnu spremu, nisu dužne steći srednju stručnu spremu.

Članak 94.

Trgovačka društva i obrtnici koji su za obavljanje poslova zaštite osoba i imovine nabavili vatreno oružje koje prema odredbama ovoga Zakona ne mogu nabavljati, držati i nositi, dužni su takovo oružje predati prema odredbama Zakona o oružju ("Narodne novine", br. 69/92., 26/93., 43/93., 29/94. i 108/95.) pravnoj osobi ovlaštenoj za prodaju vatrenog oružja u roku od petnaest dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Prodaja oružja provest će se prema odredbama Zakona o oružju.

Trgovačkom društvu i obrtniku, koji ne postupe prema odredbama stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo će oduzeti vatreno oružje. Oduzeto vatreno oružje vlasništvo je Republike Hrvatske.

Članak 95.

Pravne i fizičke osobe iz članka 91. ovoga Zakona koje ne postupe prema odredbama ovoga Zakona u roku utvrđenom u članku 91. ovoga Zakona, ne mogu obavljati ovim Zakonom propisane djelatnosti, što će svojim rješenjem utvrditi Ministarstvo.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 96.

Ministarstvo dostavlja rješenje iz članka 95. ovoga Zakona nadležnom trgovačkom sudu poradi brisanja iz sudskog registra, odnosno nadležnom državnom tijelu poradi brisanja iz obrtnog registra.

Članak 97.

Propise za provedbu ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske i ministar unutarnjih poslova donijet će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 98.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o osnovama društvene samozaštite ("Narodne novine", br. 8/76., 14/77. i 20/86. te br. 29/86. - pročišćeni tekst).

Članak 99.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama", a primjenjuje se od 1. prosinca 1996. godine.

Klasa: 453-02/95-01/03
Zagreb, 27. rujna 1996.

ZASTUPNIČKI DOM
SABORA REPUBLIKE HRVATSKE
Predsjednik
Zastupničkog doma Sabora
akademik Vlatko Pavletić, v. r.